

DŽEJMS PATERSON

SREĆAN BOŽIĆ,
**ALEKSE
KROSE**

Prevela
Milica Cvetković

Laguna

Naslov originala

James Patterson

MERRY CHRISTMAS, ALEX CROSS

Copyright © 2012 by James Patterson

This edition arranged with Kaplan/DeFiore Rights
through Graal Literary Agency.

Translation copyright © 2019 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Bobu i Meri Simsis

Prolog

ĐAVO NA BADNJI DAN

Jedan

ZADNJA VRATA CRKVE SVETOG ANTONIJA BILA SU OTVORENA. Upravo kao što mi je obećano. Džon Sampson i ja smo se provukli kroz slabo osvetljenu sakristiju, prostoriju gde se sveštenici oblače za službu i gde drže oltarsko vino, psaltire i odežde.

„Šećeru, nadam se da ne moramo da pucamo u nekog tipa u crkvi“, rekao je Sampson nameštenim šapatom. „Tvoja Nana će mi predvideti večni oganj.“

„Pogotovu ako večeras u crkvi povučesh obarač.“

„Nije smešno, Alekse.“

„Ko se smeje, Džone? Ako pogodiš nekog u crkvi na Badnje veče a ja te ne zaustavim, Nana Mama će mi rezervisati mesto u razbuktalom plamenu odmah do tebe.“

Prošli smo kratkim uzanim hodnikom što vodi do mračne apside i samog oltara. Ostali smo u hodniku i osmatrali. Osim treperenja nekoliko zavetnih sveća, prigušenog svetla s tavanice i kandila što je visilo pored oltarskog stola, u crkvi nije bilo osvetljenja.

U njoj nije bilo više od troje ili četvoro ljudi. Starica je zveckala brojanicama, beskućnik je dremao u prednjoj klupi, stariji muškarac je čitao molitvenik i mumlao kletve. Svakog od njih sam pažljivo osmotrio.

Zatim je devojka u bundi, preterano skupocenoj za Crkvu Svetog Antonija, izletela iz ispovedaonice s bočne strane crkve. Jecala je u dugačku prugastu maramu. Sveštenik, otac Haris, izašao je za njom. Položio je ruku na njeno rame i odveo je do klupe pa kleknuo pored nje. *Padre* je bio mnogo dobar čovek i odličan sveštenik, čovek kojem bi činio usluge ako ti se ukaže prilika.

Pogledao sam okolo retke vence kojima je ukrašena crkva. Od desete godine dolazim u Crkvu Svetog Antonija i ne sećam se da je ikada bila tako ogoljena za Božić. Zapravo je izgledala depresivno.

Pričekao sam da se uverim kako su svi vernici pogнули glave, a onda hitro prošao ispred oltara i kleknuo u podnožju stepenica koje vode do izrezbarene hrastove predikaonice. Čovek planina ostao je pored sakristije i kleknuo među jarkocrvene božićne zvezde, tako da su se između njega i klupa nalazili stalak za čitanje poslanice i stolice koje su koristili sveštenik i pomoćnici.

Odmah potom, ona devojka je klimnula glavom i otišla. Otac Haris je zastao, ovlaš pogledao prema našim pozicijama, a onda izašao na sporedna vrata.

Osim pare što je brujala kroz ventilacione otvore, u Crkvi Svetog Antonija bilo je tiho. Bilo mi je čudno i na neki način pogrešno što sam klečao leđima okrenut raspeću, visoko postavljenom na bočnom zidu. Pa opet, čitava situacija je bila čudna. Mislim da više od trideset

pet godina nisam bio u oltaru. Ne, još otkad sam kao dvanaestogodišnjak, u tom istom oltaru, primio krizmu.

Tog dana, dok smo primali svetu potvrdu, nad nama se biskup molio rečima: „Gospode, ispuni ih duhom Svoga straha.“ To je molitva koja mi je oduvek bila čudna jer sam obično Boga doživljavao kao izvor hrabrosti i usmerenja, ne i straha. No, nisam sveštenik a, kako Sampson voli da kaže, šta ti ja znam?

Elem, ostali smo na pozicijama i čekali znajući da imamo samo jedan sat da to izvedemo. U šest će sveštenici i fratri iz susednog manastira doći da pripreme crkvu za ponoćnu službu. U šest će ova mala zaseda biti završena, a ja ću otići kući na i te kako zaslužen odmor s porodicom.

Više puta nazivali su me ciničnim. U poslu kojim se bavim često je teško biti pozitivan i idealista u bilo kom pogledu. No, dok je vreme promicalo u crkvi, mirisao sam tamjan, jeline grane, posmatrao sveće kako trepere pored prizora Isusovog rođenja i prisetio sam se prošlih dolazaka za Božić. To mesto je uvek bilo isto, obuzeo me je umirujući osećaj nepromenljivosti.

Osetio sam da mi se mišići opuštaju, a mozak polako usmerava prema onome što je bitno, kao što su skromnost i zahvalnost, za koje je Nana Mama oduvek govorila da su ključne za dugačak, zadovoljavajući život. S obzirom na to da je moja baba imala devedeset i nešto, trudio sam se da pomno slušam kad je tako pričala. Dok sam klečao tamo iza predikaonice, pokušao sam da zanemarim strašne stvari koje su se dogodile u godini koja je prolazila i zahvalim Bogu za sve blagoslove koje sam primio. Ženu. Baku. Decu. Prijatelje. Posao. Život.

Pošto sam to učinio, osetio sam da sam manji cinik i bio zahvalan za sve dobro. Život mi je bio veoma dobar. Možda ne savršen, ali veoma dobar. A u današnje vreme malo ljudi može to reći, naročito u ovo doba godine. Možda je Nana Mama bila u pravu. Moram češće da dolazim u crkvu...

U tami se začuo šapat. Sampson među božićnim zvezdama: „Na ovo misle kad kažu da policajca posade?“

Samo sam odmahnuo glavom. Ne postoji ništa kao loša igra rečima da brže prođe vreme u zasedi u crkvi. Čuo sam buku i pogledao iza predikaonice. Starija gospođa je ispustila brojanice. Pružila je ruku i dohvatila ih s klupe ispred sebe. Onda sam video kako neko izlazi iz ispovedaonice pored one u kojoj je bila žena u bundi.

Neki mladić, i to krupan. Polako se kretao središnjim prolazom prema glavnom ulazu, kao da je u dubokoj molitvi.

Mora da je to naš čovek.

Dao sam znak Sampsonu, te smo obojica hitro pošli napred, preskočili ogradu što odvaja brod pa pošli svako svojom stranom bočnih redova. Ruke smo držali pod kaputima, spremni da izvučemo pištolje.

Tip kog smo jurili izašao je iz broda u predvorje i zastavio se pred škropionicom. Umočio je levu šaku u posudu i tamo je zadržao. Leva ruka u blagoslovenoj vodici nikako nije poželjna. *Samo desna ruka.* A škropionica nije mesto gde držiš prste duže od sekunda.

Tad sam ugledao ono što sam donekle i očekivao. Dok mu je leva ruka i dalje bila u posudi s vodom, protresao je desnu, a iz rukava mu je kliznula poluga.

Pošto sam pretpostavio da će se obazreti pre nego što napadne parohijske priloge i kasicu za franjevce, zaustavio sam se pred stubom između njega i sebe.

Onog trena kad sam začuo udar metala o metal, pucnuo sam prstima, dograbio pištolj i pošao u susret čoveku godine koji se vratio da opljačka sirotinju. U crkvi. Na Badnje veče.

Dva

OTAC HARIS JE PRITISNUO PREKIDAČ U SAKRISTIJI. UPALILA su se sva svetla u Crkvi Svetog Antonija. Čovek godine pojurio je držeći pajser kao da nosi štafetu u trci. Rame-
nom je otvorio prednja vrata i jurnuo niz stepenice dok su promicale prve ovogodišnje pahulje.

Sampson i ja smo mu bili za petama, pa smo ga sustigli pre nego što je došao do ugla. Prvi sam ga dohvatio ja i snažno udario pesnicom između lopatica. Tresnuo je na pločnik. Sampson mu je pritisnuo leđa kolenom i stavio mu lisice. Sve smo obavili za manje od minuta.

Prevrnuo sam ga, pogledao partnera i rekao: „Džone, čestitaj Božić našem starom znancu Latrelu Luisu.“

„Zaista je Luis! Bog te mazo!“, uzviknuo je Sampson a onda, setivši se da je još vrlo blizu crkve, dodao: „Izvi-
njavam se za to.“

Latrel Luis i ja smo imali neprijatnu zajedničku prošlost. Sve je počelo pre pet godina, kad je bio petnaestogodišnji kurir jedne od drugorazrednih bandi Kolambija hajtsa.

Propalica s uličnim nadimkom Lit-Lat bio je dovoljno nadmen da se upusti u samostalni pohod, a onda dovoljno glup da ga Sampson i ja uhvatimo prve nedelje otkad je solirao. Sledeći put kad smo ga uhvatili, Latrel je završio u divnom kraju merilendske prirode, u Kaznenoj instituciji Džesap, na osamnaestomesečnom odsluženju.

„Pretpostavio sam da si još iza brave, Lit-Late“, rekao sam mu.

„Možda bi trebalo da naučiš da brojiš – ili da kupiš kalendar, Krose.“

Podigli smo ga s pločnika. Bio je unezveren, ne samo od nervoze već i kokaina ili heroina, onog što je već kupovao novcem iz crkve. Bilo mi je zaista svejedno. Ja sam psiholog, ali nisam bio raspoložen da dajem dijagnozu ni besplatnu terapiju.

„Hajde, bre. Badnji dan je. Pokaži bratu malo dobrote.“

„Aha, hoću“, odvratio sam. „Pokazaćemo ti onoliko dobrote koliko si ti pokazao crkvi i ljudima kojima je onaj novac potreban za hranu i sklonište.“

Odvukli smo ga pločnikom do neobeležених policijskih kola. Vetar je bio sve jači. Temperatura je padala. Videlo se da se za Badnje večе sprema prava zimska oluja.

„Hajde, čoveče. Nemoj me stavljati u policijska kola“, mrmljao je Latrel. „Bilo bi to tužno za praznik, čoveče. Trebala mi je gotovina da klincu kupim poklon. Siromašan sam, čoveče.“

Digao sam pogled u belo nebo. Onda sam pogledao tog narkomana i propalicu i rekao: „Ti nemaš dete. Ne bi bio siromašan kad bi se otarasio loše navike. Međutim, Božić je i ne želim da te rastužim, Latrele.“

Pogledao me je lica ispunjenog nadom. „Jel’?“

„Jeste. Evo šta ću ti reći. Na putu do stanice, svi ćemo pevati božićne pesme, a ti treba da odabereš prvu.“

„A za tvoje dobro, valjalo bi da to bude 'Mirna noć', dodao je Sampson i gurnuo ga na zadnje sedište, pa zalupio vrata.

Prva knjiga

SREĆAN BOŽIĆ, ALEKSE

Prvo poglavlje

KAŽU DA SNEG NA BADNJE VEČE DONOSI SREĆU. OBIČNO ne padam na takve narodne mudrosti, ali ispostavi li se da je tačno, e pa ispalo bi da je ovo jedan od najboljih Božića svih vremena. Severoistočni vetar se kovitlao preko Severne i Južne Karoline dok je istovremeno hladni front iz Ontarija ponirao na jug, što je ukazivalo na čudovišnu oluju duž Istočne obale.

Sampson i ja smo doveli Luisa i prijavili ga. Kako nije mogao da se pojavi na sudu sve do prekosutra, izgledalo je da će čovek godine Deda Mraza dočekati za praznike u pritvorskoj ćeliji.

Bilo je skoro osam kad smo završili s papirologijom i krenuli.

„Srećan Božić, Alekse“, rekao je Sampson kad smo izašli.

„Srećan i tebi, Džone. Hoćete li svratiti sutra na praznično piće?“

„Proveriću s onim ko pravi raspored“, rekao je Sampson.

Taksijem sam se odvezao kući. Dok smo prolazili Vašingtonom, gledao sam ukrasnu rasvetu što je blistala

sa svih strana. Sneg nije padao jače, ali su pahulje bile sve krupnije. Sve su bile krupne i prečnika novčića od dvadeset pet centi, pa je grad izgledao kao u onim snežnim kuglama koje turisti kupuju na stanici Junion i na aerodromima.

Kad sam stigao do naše kuće u Petoj ulici u Jugoistočnoj četvrti, već je bilo skoro pola devet. U vazduhu se osećao miris pite s pekan orasima. Bri i deca su dovršavali ukrašavanje jelke u alkovu uz prozor u pročelju kuće. Naravno, Nana Mama, zvanični narednik svih praznika, nadgledala je svako i najmanje zaduženje sa spiska onoga što treba obaviti.

„Dejmone, ne stavlaj dva zelena ukrasa jedan do drugog. Moraš imati stila kad ukrašavaš jelku“, grdila je onim autoritetom nekadašnje zamenice direktora škole.

Bri je kačila izbleđeli crtež tri mudraca na grančicu. Prema legendi, ja sam napravio taj ukras još u zabavištu, a Nana ga je izvlačila svakog Božića.

„Gle, vidite ko se pojavio iz mećave“, rekla je Bri pa prišla i poljubila mi usne. „Zdravo, dušo.“

Nana je rešila da me ne gleda. Samo je rekla: „Alekse, postoji li makar mala mogućnost da za praznik provedeš nekoliko minuta s porodicom? Ili tražimo previše?“

Trebalo je da budem mudar i ništa ne odgovorim Nani, samo da joj čestitam praznik poljupcem, ali nikad se neću naučiti. Ona ume da me iznervira više nego iko na svetu.

„Hvala ti na griži savesti. Lepo upakovanoj i s mašnom za Božić“, rekao sam grleći ćerku Dženi, sina Dejmona, koji je došao kući za zimski raspust iz internata, a zatim i Avu, štićenicu koju je Nana nedavno dovela pod naš krov.

„Dobio si dozu razuma, budalo“, odbrusila je Nana Mama.

„Nano, jutros mi je otac Haris napisao da si mu *ti* predložila da me pozove da uhvatim lopova koji je krao priloge za siromašne. *Što sam i uradio.*“

„Otac Haris je to rekao?“, upitala je Nana.

„Jeste. Rekao je da mu je mrsko što me gnjavi na Badnji dan, ali ti si mu kazala da nije nikakva gnjavaža. Tvom unuku neće trebati mnogo vremena da reši slučaj pljačkaša priloga.“

„Ehm“, izgovorila je zavrtevši glavom. „Zamisli da sveštenik izmisli tako nešto. I to otac Haris. Opet, šta znaš.“ Zavukla je ruku u kutiju pa se okrenula Avi. „Evo ti, slatkišu. Stavi ovog porcelanskog Isusa na nisku granu. Ako padne, da ne padne s visine.“

„Hoćeš da kažeš, Nano, da me je otac Haris lagao na Badnji dan?“

Mrko me je pogledala pa zaškiljila. „Hoću da kažem kako je jadno stanje sveta kad čovek ne može da provede Badnji dan s porodicom. Čak i svemogućí detektiv krvnih delikata kao što si ti treba da bude kod kuće s najdražima veće pred Isusovo rođenje.“

Svi su se kikotali što me Nana tako brusi. I sam sam se uzdržavao da se ne nasmešim. Kao i ona.

„Malo je trulo što Ali nije ovde“, rekla je Dženi pominjući mog šestogodišnjeg sina. „Jeste“, složio sam se. „Ali i njegova mama slavi Božić.“

Tad je Bri rekla: „Odmah se vraćam“, pa izašla iz sobe. Morao sam priznati da je jelka izgledala lepo uz prozor koji uokviruje snežni prizor. Bri se vratila s velikom staklenom činijom domaćeg likera od jaja, još jednom tradicijom u našoj kući za Badnje veće.

U liker u bilo velikih grumena jakog, slatkog šlag posutog muskatnim oraščićem, tako da svaka čaša

verovatno ima nekoliko hiljada kalorija. Činiju je postavila pored tanjira s keksom, koji verovatno takođe po komadu ima nekoliko hiljada kalorija. Ma, kakve veze ima, Božić je. Poslužio sam se dvaput i jednim i drugim. Dejmon je muzički stub podesio na Pandoru, šta god to bilo, pa je stari Net King Kol pevušio kako će sve naše muke uskoro nestati. Iako Nana nije odustajala od priče da radim za Badnje veče, izgledalo je kao da će ono biti toplo i divno.

Kad je zapevala Maraja Keri *All I Want for Christmas Is You*, Dženi, Ava i Bri su zaigrale. Dejmon je počeo da mi priča neverovatnu istinitu priču koju je pročitao u školi o tome kako je Tedi Ruzvelt išao uz reku Amazon sa sinom.

Onda je zazvonio moj mobilni telefon.

Čak ni Marajin božanstven glas nije uspeo da spreči da onaj zvuk isisa radost iz prostorije.

Spustio sam glavu pa, izbegavajući poglede, otišao u predsoblje da se javim. Bio je to zamenik načelnika policije Alen Čivers. „Ometam li Badnje veče?“

„Aha“, rekao sam.

„Mrsko mi je što ovo radim, Alekse. No imamo nešto gadno. Nešto što izgleda jedino ti možeš da središ.“

Glave naslonjene na zid i svestan kakva je tišina zavladala u kući, slušao sam ga još čitav minut.

„U redu“, rekao sam. „Otići ću tamo.“ Prekinuo sam vezu i vratio se.

Nana je prevrnula očima. Deca me nisu gledala, ali na licima im je bio izraz u stilu „sve po starom“.

Bri je zavrtila glavom i kazala: „Znači, to je to. Srećan Božić, Alekse Krose.“

Drugo poglavlje

DOK SAM VOZIO GOTOVO PUSTIM VAŠINGTONSKIM ULICAMA, sneg koji je pre jedan sat izgledao tako lepo, sad mi se činio baš ružan. Depresivno je što sam morao da napustim kuću i porodicu, kojoj nisam zamerao što se ljuti i uzrujava zbog mene. Dovraga, i sâm sam se naljutio i uzrujao zbog sebe. I zbog svog posla.

Bestraga mu glava, pomislio sam. Samo jedan čovek treba da radi na Badnje več. A on nosi šašavo crveno odelo i pije previše likera od jaja što goji zbog šlaga posutog muskatnim orašćićem. Bestraga mu glava a bestraga glava i Deda Mrazu.

Dok sam se Avenijom Pensilvanija vozio prema Džordžtaunu, sneg je sve ozbiljnije padao. Autobus ispred mene je naglo zakočio u sve dubljoj lapavici. Zaneo sam se i skoro ga udario. Prokleti vašingtonski komunalci bili su kod kuće sa svojim porodicama. Neka raonici čekaju, je li tako?

Brisači su mi se ledili dok sam tragao za brojem u Tri-naestoj ulici Severozapadne četvrti, na suprotnom kraju

grada od svoje kuće. To je zemlja meda i mleka, moći i novca i trofejnih kuća kojima se moć i novac pokazuju.

Broj 1314 bila je lepa građanska kuća od krečnjaka, osvetljena kao božićno drvce u Beloj kući. No shvatio sam da svetlosni efekti potiču uglavnom od policijskih kola, bliceva, reflektora i svetala televizijskih kamera. Parkirao sam se, otvorio vrata, pogledao u lapavicu pa opsovao.

Iz kuće sam izašao tako brzo i tako besan da se nisam setio kako treba da ponesem čizme za sneg. Dok sam šljapkao prema traci koja odvaja mesto zločina, gležnjevi su mi se smrzli, a komadići leda i vlažnog snega se topili u cipelama.

Pokazao sam značku pozorniku, sagnuo se ispod trake i krenuo prema dva kombija prestoničke policije što su stajala na prednjem travnjaku džordžijanske kuće od opeke na suprotnoj strani ulice. Otvorila su se vrata nekih kola, iz kojih je izašao sredovečan čovek u zelenoj skijaškoj jakni i sa crvenom kapom pa je pošao prema meni. Skinuo je rukavice i pružio mi oteklu crvenu šaku.

„Vi ste Aleks Kros, zar ne?“, upitao je.

Mislio sam da poznajem većinu pajkana u prestonici, ali ovaj s morem pega i čupercima talasaste riđe kose, što je štrčala ispod kape, bio je za mene nov.

„Jesam“, odgovorio sam rukujući se s njim.

„Detektiv Tom Mekgoj. Celih šest dana u vašingtonskoj policiji. Stigao sa Stejten Ajlanda.“

„Srećni praznici, detektive. Dobro došli u Vašington. Od zamenika načelnika Čiversa dobio sam samo šturi izveštaj. Hoćete li mi reći sve?“

„Užasan božićni poklon za vas. I za mene.“

Uzdahnuo sam. „Da, toliko sam već shvatio. Da čujem gnusne pojedinosti.“

Treće poglavlje

SELI SMO U NJEGOV AUTO PA JE DO KRAJA POJAČAO GREjanje i izneo mi priču. Ubrzo sam saznao da je izgleda situacija bila *zaista* užasna, i to s mogućnošću da se pretvori u potpunu tragediju.

Lepa građanska kuća pripadala je Henriju Fauleru, prvorazrednom advokatu koji je pao na niske grane. Faulerova bivša supruga Dajana sad je bila vlasnica kuće i živela u njoj s doktorom Barijem Nikolsonom, novim mužem, i svoje troje dece: jedanaestogodišnjim blizancima Džeremijem i Kloi i šestogodišnjim Trejom.

„Henri Fauler ih sve drži tamo“, rekao je Mekgoj. „Naoružan je do zuba i rekao je da je sasvim spreman da pogine večeras.“

„Život je divan“, primetio sam.

„A postaje sve bolji“, nastavio je detektiv. „Unutra je i Melisa Brandivajn.“ Pokazao je na sličnu kuću nešto dalje u ulici. „Ona je susetka, žena Majkla Brandivajna, kongresmena iz Kolorada.“